

УДК 261.8

Ю. В. Ліннік

аспірант кафедри філософії

Рівненського державного гуманітарного університету

СВІТОГЛЯДНО-ІДЕОЛОГІЧНА МОДЕЛЬ РОЗВИТКУ УПЦ МП (ПІД ЧАС ПРЕДСТОЯТЕЛЬСТВА МИТРОПОЛИТА ОНУФРІЯ (БЕРЕЗОВСЬКОГО)): СПРОБА ФІЛОСОФСЬКО-РЕЛІГІСЗНАВЧОГО АНАЛІЗУ

Смерть митрополита Володимир (Сабодана) сприяла зміні вектора розвитку церкви й позиціонування її як відстоювача українських інтересів, насамперед перед Російською православною церквою (далі – РПЦ). Причина цих змін криється в особі нового предстоятеля Української православної церкви Московського патріархату (далі – УПЦ МП). Позиціонування Онуфрія (Березовського) як консерватора, «глибоко релігійного», робить останнього зручним інструментом у руках РПЦ та й самої Російської Федерації (далі – РФ).

Церква, яка щороку дедалі більше ставала українською, може стати зросійщеною або набути собі репутації «ворога держави». Та й влучний девіз першого президента України Л. Кравчука: «Незалежній державі – незалежну церкву» – ітиме в розріз з іміджем УПЦ МП. Ми розуміємо, що це гасло було спрямоване на Українську православну церкву Київського патріархату (далі – УПЦ КП), яка мала стати оплотом державності. Але проблема отримання автокефалії буде замовчуватися, принаймні не буде такою суттєвою для УПЦ МП, в об'єднувальному процесі відіграватиме останню роль.

Стаття має авторський характер, у ній розглядається підсумкова діяльність предстоятеля УПЦ МП – Онуфрія (Березовського) – та самої церкви. Автор спробував розробити всі можливі моделі, згідно з якими можливий розвиток її в майбутньому. До цього подібні дослідження з цієї теми не проводилися. З цього випливає, що автор вивчав саме малодосліджені місця у світогляді й ідеологічному хисті глави УПЦ МП.

Метою статті є дослідження світоглядно-ідеологічної моделі розвитку УПЦ МП (за предстоятельства Онуфрія (Березовського)).

Обрання Онуфрія (Березовського) новим предстоятелем продиктоване потребою сучасних суспільно-політичних умов. Ще бувши місцезбудителем, він був фаворитом, його називали наступним главою УПЦ МП. Ні Антоній (Паканіч), ні Симеон (Шостацький) не могли очолити церкву. Якщо першому з них закидали близькість поглядів до політики РПЦ, то іншому – протекцію Президента України П. Порошенка. Пошук нейтральної фігури зупинився на Онуфрії (Березовському).

В Україні церква не може стояти осторонь соціально-політичних процесів у державі, не взаємодіяти із суспільством і змінами, що в ньому відбуваються. Хибною є думка про те, що нейтральність церкви збереже її в єдності й повноті. У цьому випадку УПЦ МП стає зручним інструментом імперіалістичної політики РПЦ і РФ. Власне, остання прийняла на себе Візантійську модель відносин «Держава – Церква», так звана «симфонія влад», де перша повністю поглинає другу, а Кирило (Гундяєв) як глава РПЦ продовжує політику В. Путіна там, де останній не зможе її здійснити своїми методами.

Ми можемо зрозуміти страх РПЦ втратити безперебільшення найбільшу православну конфесію світу – УПЦ МП, і й у РФ поступово відбувається процес ісламізації. У зв'язку з цим Кирило (Гундяєв) пропагує ідеологію «Русского мира» як єдності всіх росіян (навіть тих, хто має до них дуже опосередкований стосунок, зокрема через належність до московського патріархату УПЦ) і прихильності до російської мови та культури. Спекуляції на тему зв'язку України з Росією на основі не лише православній,

а й генетичній не витримують елементарного наукового підходу.

Так чи інакше кожен предстоятель УПЦ МП певною мірою стає заручником доктрини Російської церкви. Отже, певна відстороненість Онуфрія (Березовського) може стати зручною картою в руках РФ і відкрити шлях спробам повернути УПЦ МП під свій вплив.

Незважаючи на юрисдикційну належність УПЦ МП до РПЦ, вона за митрополита Володимира (Сабодана) розвивалася як автономна церква (її порівнювали за статусом до Японської та Китайської православних церков). Під поняттям «автономність» ми не розуміємо незалежність УПЦ МП, але кадрові та фінансові питання залишалися у віданні церкви. Цим самим вона підтверджувала статус «незалежності й самостійності в управлінні», наданого їй ще в 1990 р. Архієрейським Собором РПЦ. Та й обрання нового митрополита здійснювалося серед українських єпископів. Лишень поминання Патріарха РПЦ та отримання від нього Благословення на предстоятельство нового глави церкви значно обмежувало вплив Московського патріархату (далі – МП) на УПЦ МП.

Ще однією претензією РПЦ до УПЦ МП є «канонічні землі», в які входить Україна. Ми не погоджуємося з цією думкою. Якщо УПЦ МП можна по праву вважати правонаступницею Київської митрополії (далі – КМ), то що робити з РПЦ, яка відкололася від неї в 1448 р., в 1589 р. здобула автокефалію, а в 1686 р. насильно приєднала КМ і фактично забрала її від відання ВП (Вселенського патріархату)? Поняття «канонічні землі», такі як «Русский мир», є спробою РПЦ поглинути УПЦ МП і поставити під свій контроль, і будь-який статус, такий як «незалежність і самостійність в управлінні», утрачає свій первинний сенс. Отже, діяльність Онуфрія (Березовського), власне бездіяльність (про що ми скажемо пізніше), призвела до поступового втілення плану РПЦ і РФ.

Отримання автокефалії, поява в дитинку нової православної церкви, яка була мрією Володимира (Сабодана), ризикує загальмуватися. Безліч богословських діалогів, які були проведені попереднім предстоятелем, можуть не продовжуватися Онуфрієм (Березовським). Ще з 90-х рр. XX ст. він був противником отримання автокефального статусу церкви й об'єднання розколотого Православ'я України, відмовився підписати звернення до МП щодо надання УПЦ МП автокефалії.

Шлях діалогу до створення помісної церкви оголосили дві менш популярні православні конфесії України – Українська православна церква (далі – УПЦ КП) й Українська автокефальна православна церква (далі – УАПЦ), але навряд чи повноцінно долучиться до нього УПЦ МП. Предстоятель УПЦ КП Філарет (Денисенко) визначив включення й УПЦ МП до цього процесу. На жаль, жодних автокефальних настроїв у Онуфрія (Березовського) не спостерігається. Та навряд чи вони з'являться. Мабуть, він вірить, що невидимий для людського ока зв'язок пов'язує її з РПЦ. Ми сподіваємося, що згодом в Україні з'явиться помісна церква і процес об'єднання буде завершено, але поки спостерігаємо зворотний процес.

Варто зазначити, що така витончена позиція спостерігається лише в керівництві церкви та прихильників «Русского мира». На нашу думку, рано чи пізно Православ'я України об'єднається, незалежно від бажання предстоя-

теля церкви, усе залежить від більшості православних і віруючих.

Для підтвердження «благодіяльнісного» ставлення до РПЦ Онуфрієм (Березовським) наведемо кілька проблем, які потребують детального дослідження. Одна з них – це визнання Сімферопольської та Кримської єпархій і їх передавання на баланс РПЦ, по суті, це негласне визнання окупації Криму РФ у 2014 р. Це ж трапилося на тлі війни на Донбасі й так нелегкого становища України. Таку діяльність Онуфрія (Березовського), яка була юридично закріплена, можна трактувати як зраду держави. «Почався процес тихої передачі юридично кримських єпархій в лоно Російської церкви. Ми довго не могли повірити, що таке могло статися, аж поки не побачили скандальне рішення Священного Синоду УПЦ МП. Ще влітку і наприкінці 2014-го єпископи УПЦ МП фактично і юридично визнали Крим російським. Фактично відбулася завуальована передача цих двох єпархій Російській церкві», – говорить провідний науковий співробітник відділення релігієзнавства Інституту філософії О. Саган [3]. На нашу думку, якби був живий Володимир (Сабодан), він цього не допустив. Це ще раз підтверджує позицію Онуфрія щодо проблеми надання церкви автокефалії. Отже, своєю діяльністю Онуфрій (Березовський) доводить свою прихильність до свого «духовного батька» – РПЦ, а не відстоює українські інтереси, та й церкву не можна назвати ні національною, ні хоча б патріотичною.

Світоглядно-ідеологічна модель розвитку церкви з проукраїнської політики Володимира (Сабодана) змінилася на проросійську за Онуфрія (Березовського). Останній не висловив своєї позиції не лише щодо окупації Криму, а й неоголошеної війни на Донбасі (хіба що він назвав Україну буферною зоною між Заходом і Сходом Європи). УПЦ МП за предстоюльства нового митрополита майже не бере участі у волонтерському русі. Єдина місія – «Милосердя без кордонів» – допомагає постраждалим на Сході України, як цивільному населенню, так і воїнам. А пов'язує церкву й місію лише належність протоієрея Захарія (Керстюка) до київської єпархії УПЦ МП. Отже, церква дистанціюється від проблем України та її громадян. Навіть підписана заява у вересні 2013 р. главами релігійних інституцій (у тому числі тодішнім предстоюльцем Володимиром (Сабоданом)) про європейський вибір України була негативно оцінена Онуфрієм (Березовським), який на той час був архієпископом Чернівецьким і Буковинським. Хто знає, можливо, якби був він главою церкви цю заяву не було підписано або загальмовано.

Ще однією визначною подією в релігійному житті України стало підписання «Рівненського меморандуму» в листопаді 2014 р., який засвідчив солідарність усіх православних конфесій з метою створення помісної православної церкви на регіональному рівні. Як уже очікувалося, ця подія викликала негативні оцінки не лише в МП, а й у Києві. Незважаючи на те що через тиждень митрополит Рівненський та Острозький Варфоломій (Ващук) відкликав свій підпис, це явище стало історичним і засвідчило бажання подолання розколу, хоча б на регіональному рівні. Отже, позицію Онуфрія (Березовського) і його бачення майбутнього церкви підтримують не всі. Можливо, для більш ґрунтовніших змін в УПЦ МП необхідно, щоб вони починалися знизу, як на кшталт революції (низи не хотіли, верхи не могли). У нашому розумінні революція – це не повна зміна керівництва й політики (як прийнято вважати), а лише спроба надати певну інформацію в Київ про модель розвитку церкви, що зараз необхідно. Буде дуже прикро, коли завдяки Володимирі (Сабодану) УПЦ МП посіла лідируючі позиції в суспільстві, розвивалася, інститутовалася в Україні, отримала повагу серед громадян (не тільки своїх прихожан), незважаючи на свій юридичний статус, а зараз умить усе зміниться.

На жаль, статистика діяльності Онуфрія (Березовського) як предстоюльця церкви не зовсім втішна: 20 парафій перейшло у відання УПЦ КП (змінило юрисдикцію). Більшість приходів перейшло мирно, рішення ухвалювалося голосуванням (більшістю громади), проте не минулося без релігійних конфліктів і протистоянь, наприклад у двох селах Дубенського й Острозького районів (Рівненська область), де бажання перейти в юрисдикцію УПЦ КП виявило 90 відсотків релігійної громади [1]. Масова зміна юрисдикції спостерігається не лише на Заході (хоча в більшості) України, а й в інших регіонах (нещодавно цим скористалася парафія в Херсонській області). Причина криється в діяльності Онуфрія (Березовського), його пасивності й консерватизмі, проросійській позиції.

Відомий науковець Є. Головаха передбачає, що переходи з УПЦ МП в УПЦ КП стануть масовими, оскільки митрополія УПЦ МП не дала чіткого сигналу, що у війні Росії проти України вона залишається зі своїм народом. І вже під час війни віруючі, не знаходячи підтримки в церкві, почуваються зрадженими, їм залишається лише проголосувати за зміну юрисдикції на УПЦ КП. Власне, церква відповідальна за свої дії й те, що говорить. До слова, варто зазначити, що релігійних конфліктів Україна не знала ще з 90-х рр. ХХ ст., коли УПЦ МП інститутовалася та розвивалася. Заслуга в цьому (до 13 серпня 2014 р.) – повністю митрополита Володимира (Сабодана) [2].

Чому, власне, так сталося за предстоюльства Онуфрія (Березовського)? Це найголовніше питання статті ми розглянемо. Владика вірить у спасительний і нерозривний зв'язок УПЦ МП і РПЦ і себе вважає частиною МП. У самій церкві багато священнослужителів, які активно пропагують проукраїнські позиції, здобуття автокефалії й реагують відповідно на соціально-політичні події в Україні, а від УПЦ МП чекають кроків до об'єднання з двома іншими православними церквами – УПЦ КП і УАПЦ – та дистанціювання від впливу РПЦ.

Після приходу нового предстоюльця в церкві відбулися кадрові зміни на Синоді УПЦ МП. На ньому проукраїнський, патріотичний спікер отець Георгій (Коваленко) був зміщений зі своєї посади. Тепер він займається розробленням положення при Митрополічій Раді з питань культури. На нашу думку, його звільнення пов'язане зі спробою контролю інформаційного простору УПЦ МП Російською православною церквою, яка не поділяє позиції Георгія (Коваленко) і так у ній відбувається фільтрація інформації. РФ в особі РПЦ намагається запровадити інформаційну війну на український ґрунт, а інформаційним відділом тепер завідує владика Климент, близький до Антонія (Паканича), який, у свою чергу, – до Патріарха РПЦ Кирила (Гундяєва). Беручи до уваги, що в церкві, так як у державі, була і є своя влада й опозиція (на відміну від інших православних церков, в УПЦ МП це дуже яскраво виражено), вона стає опозицією до власної країни, те позитивне ставлення суспільства з проукраїнськими поглядами, яке будувалося роками, може вмиг зникнути, і навпаки: УПЦ МП набуває статусу «антидержавної», «проросійської» церкви, що закидали їй ще на початку 90-х рр. ХХ ст., хоча релігійні конфлікти вже 20 років не турбували.

Можемо констатувати, що вибір Онуфрія (Березовського) главою церкви не приніс останній ні стабільності, ні примирення. Не бачачи волі своєї пастви, митрополит із перших днів свого предстоюльства обрав стратегічну модель, яка полягає в дистанціюванні від соціально-політичних подій в Україні та війни Росії проти України.

Якщо діяльність Онуфрія (Березовського) триватиме в такому руслі, це можна призвести, на нашу думку, до ліквідації «самокерованого статусу з правами широкої автономії» (згідно з п. 18 глави 8 статуту РПЦ) [2] і перетворить УПЦ МП на екзархат.

Небезпечною моделлю розвитку подій у середовищі УПЦ МП може бути роздроблення й розпорощення проукраїнських епархій або зміщення їх владик і посади й поставлення прихильників «Русского мира». Ситуація помітно загострюється на окупованих територіях, де епархії, які належать до відання УПЦ МП, сепаратисти бажають підпорядкувати МП, тим самим збільшити вплив РПЦ і РФ на землі, підконтрольній так званому Донецькій народній республіці й Луганській народній республіці. Це сигналізує про недостатній вплив РПЦ на УПЦ МП і про бажання МП його посилити. При чому терористи вимагають об'єднати Донецьку, Горлівську, Северодонецьку, Луганську й Ровенську епархію в єдину «Новоросійську». Отже, Онуфрію (Березовському) необхідно тримати хоч примарний баланс сил між Києвом і Москвою, а не виявляти бажання інтегрування в «Русский мир» [3].

Митрополит Онуфрій (Березовський) у своїх виступах намагається обходити «російське питання», уважаючи його занадто політизованим, а він аскет і «релігійна людина». Отримання незалежності України Онуфрій (Березовський) оцінює як «непереборну травму», річ у тому, що вона порушила стабільність і єдність РПЦ, яка для нього є чимось сакральним. Крах СРСР ознаменуватися розвалом «ціннісної системи» та тектонічними зрушеннями в РПЦ. Спочатку був наданий новий статус УПЦ МП, а згодом розкол у Православ'ї, що став справжнім шоком не лише для Онуфрія, а й тих, хто погоджувався з його поглядами. А ще вибір між лояльністю Москві й Київському митрополиту. Ця подія 90-рр. минулого століття позначилася на діяльності владики. Як очікувалося, було обрано Москву як гаранта стабільності й єдності [3].

На жаль, роки української незалежності нічого не змінили в поглядах Онуфрія (Березовського). Ідеологічна місія «Святої Русі» сприймалася ним як природний і єдиний шлях у майбутньому. Беручи до уваги, що предстоятель УПЦ МП – виходець із СРСР, навіть якщо він у чомусь і не погоджувався із «системою», але залишався лояльний до неї. Тому багато чого хорошого він бачив у церковній єдності, у світлому втіленні СРСР. Онуфрій (Березовський) закінчив духовну семінарію та академію часів СРСР, у ньому глибоко вкоренилися російська традиція й чернецтво, тому 24 роки існування України як незалежної держави не змінило його світосприйняття та ідеологічної волі.

Протягом усього існування УПЦ МП РПЦ намагалася її перетворити на «маріонетку», але поміркована і зважена політика Володимира (Сабодана) забороняла це здійснити, а прихід Онуфрія (Березовського) розв'язав руки Москві через ідеологічну належність предстоятеля, якого можна охарактеризувати «чоловеком русского православия», залишатися патроном «Святої Русі», тому діяльність Онуфрія (Березовського) не є дивною.

До речі варто зазначити, що Онуфрію (Березовському) надали перевагу не лише українські архієреї, а й РПЦ, навіть Антоній (Паканич) як прихильник РПЦ не буде настільки надійно виконувати волю Москви, мабуть, РФ зробила ставку на Онуфрія (Березовського) ще задовго до смерті митрополита Володимира (Сабодана).

Проблема ідентифікації з РФ УПЦ МП постала саме у військовий час, з визнання агресії Росії УПЦ МП. Та сама РПЦ, як ми вже зазначали, давно вже перетворилася в «державну церкву», а російське православ'я стало громадською релігією [1].

Але Онуфрій (Березовський) є не зовсім категоричний у своїх поглядах, його прихильники були серед кліру та віруючих, але «київській традиції» чуже «російське православ'я», яке зводиться до обоження Росії й нав'язування своїх поглядів УПЦ МП. Можна стверджувати зважено й упевнено, що кандидатура Онуфрія (Березовського) була єдиноправильним вибором РПЦ на виборах предстоятеля та прорахована на кілька років наперед. Він «безумовний

патріот» і «зразковий чернець», він не стане піддавати сумнівам накази начальства, а ще гірше – не виконувати їх. Для нього це вище за всякі сумніви.

За 9 місяців, які минули від обрання Онуфрія (Березовського) як предстоятеля церкви, він перетворився на виконавця волі Московського патріарха, який, у свою чергу, – волі Кремля.

Отже, дослідивши особистість предстоятеля церкви та його світоглядно-ідеологічну орієнтацію, ми дійшли таких висновків:

– за предстоятельства Онуфрія (Березовського) відбувається дистанціювання УПЦ МП (особливо керівництва) від українських проблем;

– набуває поширення зближення УПЦ МП із РПЦ, що загрожує утисками носіям проукраїнських настроїв усередині церкви і прихильникам здобуття автокефалії (швидкого залучення церкви до цього процесу);

– спостерігається небезпека виникнення релігійних конфліктів, а за умови продовження діяльності Онуфрієм (Березовським) у цьому руслі УПЦ МП ризикує втратити статус «незалежності й самостійності в управлінні» та перетворитися на екзархат.

Література

1. Дмитрук І. Митрополит Онуфрій – закономірний вибір УПЦ МП / І. Дмитрук // Перший науковий філософсько-релігійний портал «Філософія і релігія» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://tureligious.com.ua/mytropolyt-onufrij-zakonomirnyj-vybir-upts-mp/>.

2. Нержин Г.М. Онуфрій не замечает российской-украинскую войну и следует указкам Патриарха Кирилла / Г. Нержин // UAINFO [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uainfo.org/blognews/417084-mitropolit-onufrij-ne-zamechaet-rossijsko-ukrainskuyu-voynu-i-sleduet-ukazkam-patriarha-kirilla.html>.

3. Самохвалова Л. В оточенні предстоятеля Онуфрія, або «Мовчаням зраджується Бог» / Л. Самохвалова // Укрінформ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ukrinform.ua/ukr/news/v_otochenni_predstoyatelya_onufriya_abo_movchannyam_zradgue_tsya_bog_1989919.

Анотація

Лінійк Ю. В. Світоглядно-ідеологічна модель розвитку УПЦ МП (під час предстоятельства Онуфрія (Березовського)): спроба філософсько-релігієзнавчого аналізу. – Стаття.

У статті розробляється світоглядно-ідеологічна модель розвитку УПЦ МП (під час предстоятельства Онуфрія (Березовського)). Досліджуються причини, які сприяли зміні вектора розвитку церкви та її позиції (особливо керівництва) до соціально-політичних процесів у державі й відносин із РПЦ. Здійснюється спроба спрогнозувати майбутнє церкви. У висновках автор, дослідивши особистість предстоятеля церкви та його світоглядно-ідеологічну орієнтацію, підсумував, що за предстоятельства Онуфрія (Березовського) відбувається дистанціювання УПЦ МП (особливо керівництва) від українських проблем, набуває поширення зближення УПЦ МП із РПЦ, що загрожує утисками носіям проукраїнських настроїв усередині церкви і прихильникам здобуття автокефалії (швидкого залучення церкви до цього процесу), спостерігається небезпека виникнення релігійних конфліктів, а за умови продовження діяльності Онуфрієм (Березовським) у цьому руслі УПЦ МП ризикує втратити статус «незалежності й самостійності в управлінні» та перетворитися на екзархат. Загалом автор визначив цей період у житті церкви як «сліпоту сучасного стану України» й утрату УПЦ МП довіри прихожан.

Ключові слова: УПЦ МП, світоглядно-ідеологічна модель розвитку, автокефалія, самостійність і незалежність в управлінні, релігійні конфлікти.

Аннотация

Линник Ю. В. Мировоззренчески-идеологическая модель развития УПЦ МП (при предстоятельстве Онуфрия (Березовского)): попытка философско-религиоведческого анализа. – Статья.

В статье разрабатывается мировоззренчески-идеологическая модель развития УПЦ МП (при предстоятельстве Онуфрия (Березовского)). Исследованы причины, которые способствовали изменению вектора развития церкви и её позиции (особенно руководства) к социально-политическим процессам в государстве и отношениям с РПЦ. Осуществляется попытка спрогнозировать будущее церкви. В выводах автор, исследовав личность предстоятеля церкви и его мировоззренчески-идеологическую ориентацию, подытожил, что при предстоятельстве Онуфрия (Березовского) происходит дистанцирование УПЦ МП (особенно руководства) от украинских проблем, распространяется сближение УПЦ МП с РПЦ, что грозит притеснениями носителям проукраинских настроений всередине церкви и сторонникам получения автокефалии (быстрого привлечения церкви к этому процессу), наблюдается опасность возникновения религиозных конфликтов, а при условии продолжения деятельности Онуфрием (Березовским) в этом русле УПЦ МП рискует потерять статус «независимости и самостоятельности в управлении» и превратиться в экзархат. В общем автор определил данный период в жизни церкви как «слепоту современного состояния Украины» и потерю УПЦ МП доверия прихожан.

Ключевые слова: УПЦ МП, мировоззренчески-идеологическая модель развития, автокефалия, самостоятельность и независимость в управлении, религиозные конфликты.

Summary

Linnik Yu. V. Worldview-ideological model of the UOC-MP (during primate Onufriya (Berezovsky): attempt philosophical-religious analysis. – Article.

The article developed world-the ideological model of the UOC-MP (during presiding Onufriya (Berezovsky)). The author investigates reasons that contributed to changing the direction of development of the church and its position (especially management) to social-political processes in the country and relations with the ROC. The article is an attempt to predict the future of the church. The findings by examining personality primate of the church and its view-the ideological orientation concluded that for primate Onufriya (Berezovsky) is distancing UOC-MP (especially management) of Ukrainian problems gaining convergence UOC MP of ROC, threatening harassment of pro-Ukrainian sentiments speakers in the middle of the church and obtaining autocephaly (rapid involvement of the church in the process) and there is a danger of religious conflicts, as provided continuation of Onufrii (Berezovsky) in this vein, the UOC MP risk of losing the status of “independence and autonomy of governance” and become Exarchate .Overall author defined period in the life of the church as “the blindness of the current state of Ukraine” UOC MP and loss of confidence by parishioners, emphasized not the church as a religious institution that is defined in the study.

Key words: the UOC MP, world view-the ideological model of development, autocephaly, autonomy and independence in the management, autocephaly, religious conflicts.